

Kontaktperson
Ralf Österberg
Avdelning Fastighet
Telefon: 08-508 269 34
ralf.osterberg@fsk.stockholm.se

Till
Fastighets- och saluhallsnämnden
2006-04-20

Natura 2000-områden på stadens marker i grannkommunerna

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Fastighets- och saluhallsnämnden beslutar att lägga informationen om befintliga Natura 2000-områden på stadens marker i grannkommunerna till handlingarna.

Sten Wetterblad

Mikael Forkner

SAMMANFATTNING

EU-kommissionen har skapat ett europeiskt nätverk av vackra, säregna och skyddsvärda naturmiljöer. Nätverket kallas Natura 2000. Länsstyrelsen föreslår områden med stöd av Naturvårdsverket och i samråd med andra myndigheter. Regeringen beslutar om vilka områden Sverige rapporterar till EU. Olika skyddsformer kan förekomma. Ett Natura 2000-objekt behöver alltså inte bli ett reservat, utan kan skyddas på annat sätt.

Varje Natura 2000-område ska ha en egen bevarandeplan som ska beskriva vilka värden som ska bevaras, vilka åtgärder som behövs och när de ska genomföras. Länsstyrelserna har ansvar för att ta fram bevarandeplanen och bekostar eventuella åtgärder.

Ingrepp eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Tillstånd kan i allmänhet lämnas om skyddsvärda miljöer inte skadas och om bevarandet av de arter som ska skyddas inte hotas eller försvåras. Den som ska utföra åtgärden eller verksamheten ska söka tillstånd.

Länsstyrelsen ger, i ett så kallat tidigt samråd, råd om behov av tillstånd föreligger och vad en ansökan ska innehålla. I det fall tillstånd skulle nekas och pågående markanvändning avsevärt försvåras har markägaren rätt till inträngsersättning från staten.

På stadens marker utanför kommungränsen finns för närvarande 11 stycken beslutade Natura 2000-områden. Remissbehandling av bevarandeplaner pågår.

Kontoret fortsätter förhandlingar med Länsstyrelsen angående de områden där reservatsbildning eller försäljning pågår och där reservatsbildning är att föredra som framtida skyddsform för området.

Kontoret föreslår att Fastighets- och saluhallsnämnden lägger informationen om Natura 2000-områden på stadens marker i grannkommunerna till handlingarna.

UTLÅTANDE

Natura 2000 - nätverket

Arbetet med att skydda vår natur är en av de viktigaste utmaningar som Europeiska unionen (EU) står inför. EU-kommissionen har skapat ett europeiskt nätverk av vackra, säregna och skyddsvärda naturmiljöer. Nätverket kallas Natura 2000.

Natura 2000 kom till för att hejda utrotningen av djur och växter och för att förhindra att deras livsmiljöer förstörs. Medan naturreservat innebär ett formellt skydd av större naturområden riktar Natura 2000 i stället fokus på vissa arter eller habitat (naturtyper). Varje land väljer ut sina områden och gör det med utgångspunkt från de listor över livsmiljöer och arter som finns i habitat- och fågel-direktiven. Varje medlemsland ska bidra med områden i proportion till hur stor andel landet har av livsmiljön eller arten, samt med så mycket som behövs för att bevara den långsiktigt.

Länsstyrelsen föreslår områden som kan ingå i Natura 2000-nätet. Regeringen beslutar i samarbete med Naturvårdsverket vilka av de föreslagna områdena som skall rapporteras till EU, och fastställer de slutgiltiga gränserna. Varje länsstyrelse svarar för skötsel, skydd och tillsyn av Sveriges Natura 2000-områden. Ofta är Natura 2000-områden befintliga eller planerade naturreservat. Andra skyddsformer förekommer också, t ex naturvårdsavtal eller jordbrukets miljöstöd.

Bevarandeplan

Alla medlemsländer ska genom Natura 2000 se till att skyddsvärda naturtyper och arter har s.k. gynnsam bevarandestatus. Livsmiljöerna och arterna ska finnas kvar i livskraftiga bestånd. För att uppnå detta ska varje enskilt Natura 2000-område ha en egen bevarandeplan.

Bevarandeplanen ska beskriva mer exakt vilka värden som ska bevaras, vilka åtgärder som behövs och när de ska genomföras. Länsstyrelserna har ansvar för att ta fram planen och gör det i samverkan med markägare, berörda aktörer och

myndigheter. Länsstyrelsen bekostar också åtgärderna i bevarandeplanen. Planen är ett levande dokument och modifieras vid behov, t ex då bevarandestatus för ett område har ändrats.

Tillstånd krävs för vissa åtgärder

Bevarandeplanen ska redogöra för vilka verksamheter eller åtgärder som eventuellt kan hota de arter eller livsmiljöer som ska skyddas enligt Natura 2000. Natura 2000 innebär inte något generellt stopp för pågående markanvändning eller utveckling av samhället. Det måste avgöras i varje enskilt fall vilka åtgärder som kan fortsätta och vilka som inte kan tillåtas. Ingrepp eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd från länsstyrelsen, ibland även från regeringen. Tillstånd kan i allmänhet lämnas om skyddsvärda miljöer inte skadas och om bevarandet av de arter som ska skyddas inte hotas eller försvåras.

Den som ska utföra åtgärden eller verksamheten ska söka tillstånd. Vid större exploateringsåtgärder som tex. vägbygge krävs MKB (miljökonsekvensbeskrivning). De åtgärder som kan bli svåra att få tillstånd för är till exempel utdikning av myrmark eller avverkning av en sumpskog. Däremot kan länsstyrelsen normalt lämna tillstånd för avverkning av ett planterat och omskött granbestånd. Likaså kan underhåll av en väg få tillstånd i de flesta fall.

Länsstyrelsen ger, i ett så kallat tidigt samråd, råd om behov av tillstånd föreligger och vad en ansökan ska innehålla. I det fall tillstånd skulle nekas och pågående markanvändning avsevärt försvåras har markägaren rätt till intrångsersättning från staten. Intrånget värderas och en förhandling sker innan ett avtal om storleken på ersättningen kan slutas. Då bevarandeplanens regler ofta är tämligen allmänt skrivna och de flesta Natura 2000-områden är redan kända områden med höga naturvärden som behandlas varsamt brukar risken för sådana motsättningar vara liten.

Mer information om Natura 2000 finns på Naturvårdsverkets hemsida (www.naturvardsverket.se).

Natura 2000 inom Stockholms stads marker i grannkommunerna

Inom stadens marker utanför kommungränsen finns 11 av regeringen fastställda Natura 2000-områden. En sammanställning av de berörda områdena redovisas i Bilaga 1. För de flesta finns bevarandeplaner framtagna. En av dem, Morakärren, bifogas som exempel, Bilaga 2. De berörda områdena har varit kända som skyddsvärda områden under en lång tid. Många är helt eller delvis reservat.

Fastighets- och saluhallskontoret har under februari innevarande år träffat Länsstyrelsen i Stockholms län för att diskutera regelverket kring Natura 2000. Remissbehandling av de aktuella bevarandeplanerna pågår. För närvarande har kontoret inga principiella synpunkter på de bevarandeplaner som har diskuterats mera ingående.

Kontoret fortsätter förhandlingar med Länsstyrelsen angående de områden där reservatsbildning eller försäljning pågår och där reservatsbildning är att föredra som framtida skyddsform för området.

Kontoret avser, när allt är klart, att rapportera detta till Fastighets- och saluhallsnämnden.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret föreslår att Fastighets- och saluhallsnämnden lägger informationen om Natura 2000-områden på stadens marker i grannkommunerna till handlingarna.

SLUT